

[Sigsgaard.]

der kan ligge i, at vi nu kommer i april eller maj, eller hvornår vi bliver færdig med det her, og vælter billedet på dette område.

Jeg kan med disse bemærkninger give tilsagn om, at SF vil være med til en velvillig behandling af lovforslagene.

Bækgaard: Mit parti kunne ikke støtte den nuværende lov, da den blev vedtaget i 1962. Siden da er der gået 3-4 år, og så er der jo ganske god grund til at se på virkningerne af loven, og jeg vil gerne begynde med at sige lidt om børnehaveklasserne.

Forsøgsudvalgets skrivelse, der er optrykt som bilag til lovforslaget, er interessant at læse, fordi den meget tydeligt giver udtryk for stor usikkerhed med hensyn til bedømmelsen af de ca. 100 igangværende børnehaveklasser, og det er vel egentlig kun med hensyn til den rent pædagogiske side, at udvalget har prøvet at finde frem til et resultat, hvad der altså ikke synes at være lykkedes, og der kan altså næppe her findes nogen begrundelse for den ønskede ændring. Det vil sige, at man ser bort fra et sagkyndigt udvalgs stillingtagen, men derimod tager hensyn til, som der står i bemærkningerne, den „positive interesse . . . hos forældre og skolemyndigheder“. Ærlig talt, jeg troede, at vi alle her i tinget var så nogenlunde enige i, at det er for at fremme børnenes tarv, vi giver love for børneundervisningen; men jeg har måske taget fejl. I den forbindelse kunne ministeren måske uddybe og dokumentere lidt nærmere, hvad positiv interesse er, og hvor den er kommet til udtryk.

Men der er jo en hel del andre problemer i forbindelse med oprettelsen af børnehaveklasser. Lad mig nævne lokale- og lærermangelen. I 1962 var disse to ting ikke uden grund stærkt fremme i debatten; flere ordførere var dengang bange for, at den ville blive yderligere forværret af den nuværende lov, og det har vel også i den forløbne tid vist sig at være tilfældet. For selv med større seminarie- og skolekapacitet har man vel knap kunnet følge med udviklingen.

Lad mig dernæst lige spørge, om det nu er rigtigt, at børn allerede fra 5½ års alderen skal samles i store skoleenheder

med 1.000 børn og derover. Personlig er jeg noget betænkelig ved den udvikling, at børnene i de nuværende 7 undervisningsklasser oplæres, og jeg havde nær sagt ensrettes, på samleband, for det kan jo næsten ikke undgås, selv om læreren gør sig al mulig umage for at give den enkelte elev er personligt præg. Her synes jeg, at Hollands skolevæsen har en helt anden målsætning, end vi har her i landet. Derved deler de deres skoler, så de for de første 6 årgange ikke bliver større end på ca. 250 elever, og Holland har jo som bekendt ikke mere arealenhed pr. indbygger end vi, tværtimod. Skal vi yderligere tilkoble børnehaveklasser til vore 7 klasser, bliver forskellen endnu større.

Jeg har ønsket at gøre disse bemærkninger, også fordi en læge på et af vore store hospitaler forleden fortalte mig, at de fik et stigende antal børn til behandling for dårlige nerver — det er vel det, man populært kalder stress — netop i alderen 6-8 år, fordi de havde tilpasningsvanskeligheder iblandt de mange kammerater i deres skoler.

Og til sidst, inden jeg forlader børnehaveklasserne, synes jeg, det kunne være meget nyttigt at vide, hvor eleverne i de igangværende 100 børnehaveklasser kommer fra. Er det fra hjem, hvor forældrene begge er udearbejdende? For mig at se er det vanskeligt for netop disse hjem at sende børn i skole for et tidsrum af 3-4 timer daglig. I mit parti er vi af den opfattelse, at findes der virkelig et så stort behov for børnehaveklasser, som ministeren giver udtryk for, bør vedkommende kommune holde dem adskilt fra de egentlige skoler og så i overvejende grad lade undervisningen foretage af børnehavelærerinder og småbørnslærerinder, eventuelt suppleret med lærerpensionister, der har helbred til og interesse for at påtage sig et sådant arbejde.

Efter disse bemærkninger om børnehaveklasserne vil jeg gerne sige lidt om 8., 9. og 10. klasserne. I 1962 var jeg meget betænkelig ved tendensen til, hvad jeg vil kalde mild undervisningstugt, og selv om jeg er meget glad for, at ministeren stadig ønsker, der skal være frihed til at vælge 8., 9. og 10. klasse, kan jeg ikke helt frigøre mig for den tanke, at de mange, der, siden den nuværende lov blev vedtaget, har fortsat i disse